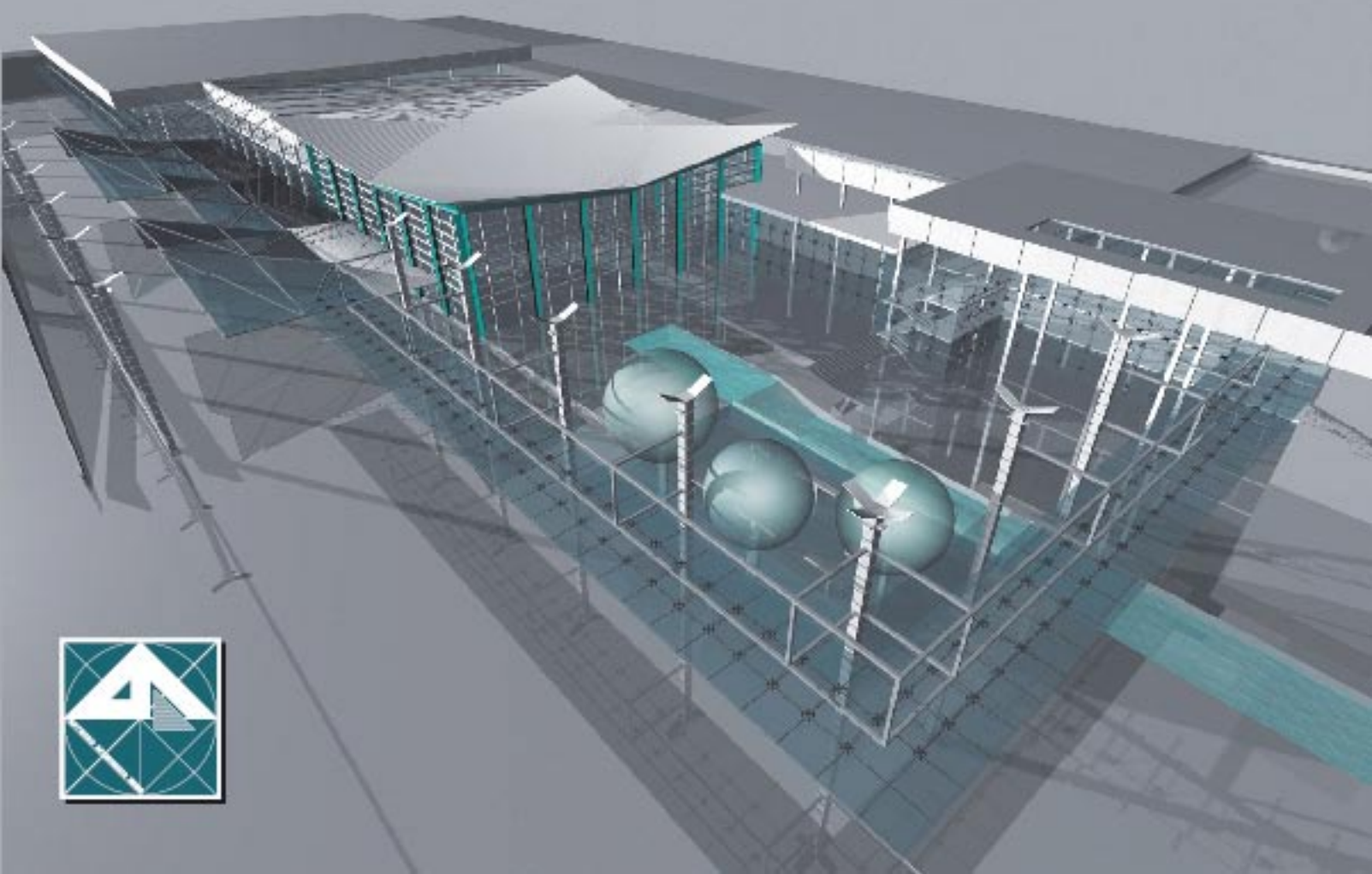

јун 2004
година IV
број

15

АРХИТЕКТ

ГЛАСНИК ДРУШТВА АРХИТЕКАТА НИША

АРХИТЕКТ

ГЛАСНИК ДРУШТВА АРХИТЕКАТА НИША

Број 15, јун 2004. година IV

оснивач и издавач

ДРУШТВО АРХИТЕКАТА НИША

Генерала Милојка Лешјанина 52

тел. 018/520-608

e-mail: dan-aph@eunet.yu

ISSN 1451-3080

главни уредник

Хранислав Анђелковић арх.

редакција

Хранислав Анђелковић арх.**Зоран Чемерикић арх.****Миодраг Медар арх.****Александар Кековић арх.****Борислав Спасић арх.**

дизајн насловне стране

Миодраг Медар арх.

дизајн и припрема

Драган Видановић

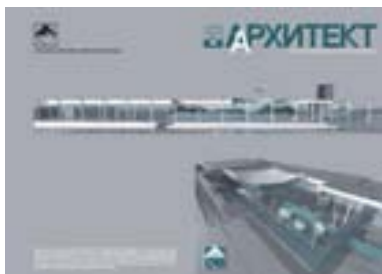
издавачки савет

Миомир Живковић арх.

председник ДАН-а

Хранислав Анђелковић арх.**Радмила Китановић арх.****Зоран Чемерикић арх.****Миодраг Медар арх.****Бранимир Ћирић арх.****Борислав Спасић арх.****Мирјана Даковић арх.****Иван Андрејевић арх.****Александар Кековић арх.**

Корице: арх. Александар Кековић, Марјан Петровић: Реконструкција зграде аеродрома Београд (види стр. 7)

штампа

ГИП Круг - Ниш

тираж 500

Гласник излази повремено
по потреби и могућностима

Бесплатан примерак

Прва два броја гласника су изашла под именом

информАрх

АРХИТЕКТ

	САДРЖАЈ:
3.	САЛОНИ АРХИТЕКТУРЕ
	Салон архитектуре - Београд 2004.
	Дани архитектуре Новог Сада - 2004.
10.	ИСТОРИОГРАФИЈА
	Архитектура и идеологија
13.	ПУТОПИС
	Грац
17.	ПРИКАЗИ
	Конкурс за пословно-стамбену зграду универзитета
	I и II награда апсолвентима архитектуре из Ниша
	Павиљон Кензо Танге у Скопљу
	Једна успешна интервенција
	Време архитектуре
26.	АРХИТЕКТУРА И ФИЛАТЕЛИЈА
	Балканска архитектура
27.	АКТУЕЛНОСТИ
	Конкурс савета за културу Града Ниша за 2004. г.
	Трећи Међународни симпозијум "Ниш И Византија"
32.	СА ФАКУЛТЕТА
	Нове генерације архитектата
	Извештај са 3. конгреса студената архитектуре из Ех-YU
	Идејни пројекат дечје установе у Куршумлији
	Уметничка академија у Нишу
37.	КЊИГЕ
	Архитектонски почеци Драгише Брашована
38.	ЧАСОПИСИ
41.	IN MEMORIAM
	арх. СТОЈАН САВИЋ

САЛОН АРХИТЕКТУРЕ - БЕОГРАД 2004.

28.02.2004 – 28.03.2004.

После краће шетње на релацији Славија – Кнез Михајлова, човек не може а да не примети са поносом, да наш главни град поприма контуре и обресе уређених европских градова, попут Прага или Будимпеште и истовремено да зажали, што код нас у Нишу ситуација није слична.

У петак 26.03.2004.год. око стотињак архитеката, студената и љубитеља архитектуре упутило се у раним јутарњим сатима са два аутобуса пут Београда. Циљ је био обићи Југословенско драмско позориште (ЈДП), чији су аутори Зоран Радојчић и Дејан Миљковић и поројектант ентеријера Ивана Миленковић, овогодишњи добитници Gran pri Салона архитектуре у Београду, и да се упозна са овогодишњом архитектонском продукцијом изложеном на самом Салону. Обилазак ЈДП-а у пратњи директора – глумца Бранка Цвејића и уз стручне коментаре арх. Игора Марића и арх. Петра Арсића, протекао је у атмосфери знатижеље и фасцинаности виђеним, уз схватање да ЈДП и својим изгледом и технологијом припада самом врху архитектонских објеката овог типа у Европи.

После краће шетње на релацији Славија – Кнез Михајлова, човек не може а да не примети са поносом, да наш главни град поприма контуре и обресе уређених европских градова, попут Прага или Будимпеште и истовремено да зажали, што код нас у Нишу ситуација није слична.

Сама поставка Салона је у продукцијском смислу оскуднија од претходне године, што не умањује значај и величину ове наше најзначајније архитектонске манифестације, која се одржава већ по 26. пут. Иако нисмо били у прилици да добијемо каталог, који је накнадно изашао, нисмо били изненађени, јер то постаје већ правило Салона. Накнадним увидом у њега, мора се признати да је урађен и у естетском и у техничком смислу на врло завидном нивоу и представља један од најбољих, ако не и најбољи које је аутор ових редова имао прилике да види на салонима.

Жири двадесет шестог Салона архитектуре у саставу:
академик Милан Лојаница

Стојан Максимовић д.и.а.

проф. Василије Милуновић д.и.а.

Горан Војводић д.и.а.

Александра Дабижић ист. уметности

донео је одлуку да се доделе следеће награде и признања:

GRAN PRIX Салона архитектуре за целовитост урбане, архитектонске и ентеријерске обнове Зорану РАДОЈЧИЋУ и Дејану МИЉКОВИЋУ и Ивани МИЛЕНКОВИЋ (ентеријер) за Зграду Југословенског драмског позоришта, Београд, 1997- 2003. (Слика 1)

Сл. 1: **GRAN PRIX**

ПРИЗНАЊЕ из области архитектуре за квалитет интерполације у градском ткиву Милени БОЈОВИЋ, Јелени ИВАНОВИЋ ВОЈВОДИЋ и Снежани ЛИТВИНОВИЋ за Пословни објекат Еуроцентар, Македонска 30, Београд, 1994 - 2003. (Слика 2)

ПРИЗНАЊЕ из области архитектуре за обликовање архитектонског детаља и материјала Браниславу РЕЏИЋУ, Драгану ИВАНОВИЋУ и Зорану ЋОРОВИЋУ за Пословни центар Prohouse, Подгорица, 2003. (Слика 3)

ПРИЗНАЊЕ из области архитектуре за усклађеност архитектонског концепта и решења ентеријера Ружици САРИЋ и Јовану САРИЋУ за Породичну кућу у ул. Малог Радојице 19а, Београд, 2002-2003. (Слика 4)

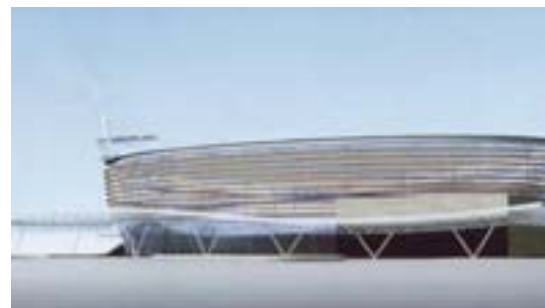
Сл. 2: Признање

Сл. 3: Признање

Сл. 4: Признање

Сл. 5: Признање

ПРИЗНАЊЕ из области архитектуре за пројекат за примену електронског медија у истраживању концептуалне поставке решења Петру АРСИЋУ са сарадницима: Данијела Мијовић, Славица Дакић, Милорад Повреновић и Тамара Повреновић за Комплекс олимпијских базена, Вршац, 2003, пројекат. (Слика 5)

ПРИЗНАЊЕ из области архитектуре за културу језика ликовне презентације архитектонског решења конкурсног пројекта Тамари ПЕТРОВИЋ и Милошу КОМЛЕНИЋУ за Дом сениора - установа за смештај остарелих особа, Ваљево, 2003, конкурсни пројекат. (Слика 6)

ПРИЗНАЊЕ из области урбанизма за структуру тема и интерпретацију решења у конкурсном раду Вери РИСТИЋ МИХАЉЕВИЋ, Јованки ЂОРЂЕВИЋ ЦИГАНОВИЋ и Весни МИЛОЈКОВИЋ за Десну обалу Нишаве у Нишу, 2003, конкурсни пројекат. (Слика 7)

ПРИЗНАЊЕ из области градитељског наслеђа за интерпретацију историјске меморије и обазриву интервенцију у зони заштите Ауторској групи АГМ: Марјану ЂУЛИНЦУ, Бориславу ПЕТРОВИЋУ, Ивану РАШКОВИЋУ, Александру ТОМИЋУ и Нади ЈЕЛИЋ и Благоти ПЕШИЋУ коаутору у фази идејног решења за Нови конак манастира Бањска, Бањска, 2003. (Слика 8)

ПРИЗНАЊЕ из области студентских радова за резултате у одговору на вишеструко сложени пројектантски задатак Александару В. ПЕТРОВИЋУ за Музеј музике у Блоку 18,

Нови Београд, 2003, дипломски рад.

ПРИЗНАЊЕ из области публицистике за концепцију и редакцију физиономије низа последњих бројева часописа ФОРУМ ПЛУС - часопис Савеза архитеката Србије.

Жирирање је обављено 25. и 26. фебруара у Музеју примењене уметности у Београду.

Жири УЛУПУДС-а у саставу: мр Дијана Милашиновић Марић, Милена Обрадовић д.и.а. и Иван Ратковић, д.и.а, доделио је следеће награде:

НАГРАДУ за ентеријер

Рецепу ЋОРОВИЋУ за ентеријер кафеа 786 у Новом Пазару, за прочишћен и сведено дизајниран локал којим се локални амбијент оплемењује савременим просторима.

НАГРАДУ за синтезу уметности

Петру АРСИЋУ за пројекат Комплекса олимпијских базена у Вршцу, у коме је, по мишљењу жирија, остварена синтеза функције, ликовног израза као и самог начина презентације, односно дизајна решења.

НАГРАДУ за савремени архитектонски концепт ликовних квалитета

Андреју КАЛАМАРУ за Lev office building, проширење хотела Лав у Љубљани (Словенија), грађевини која ликовним, урбанистичким и архитектонским квалитетима простор града богати доживљајем живог уметничког простора.

Награда за ентеријер

Признање
Форум
плус
часопис

Сл. 6: Признање

Сл. 7: Признање

Сл. 8: Признање

Зграда Салона

Скулптура испред зграде Салона

И на крају, по мом старом обичају, изнећу и своје лично запажање о Салону: студенти - стандардно добри, велика продукција идејних решења и мања продукција реализованих објеката, код којих је приметно варирање у естетском квалитету. На мене лично, најјачи утисак оставио је пословни центар "Prohouse" у Подгорици, аутора Зорана Реџића, Драгана Ивановића и Зорана Ђоровића.

арх. Александар Ђ. Кековић

ДАНИ АРХИТЕКТУРЕ НОВОГ САДА - 2004.

Галерија "СПЕНС", мај 2004

15. маја отворена је традиционална изложба Друштва архитката Новог Сада у организацији Друштва архитеката Новог Сада, Града Новог Сада и Покрајинског секретаријата за архитектуру, урбанизам и комуналне делатности. На изложби су узели учешће аутори из свих делова Србије, а као гости први пут су се појавили и архитекти из Македоније. Међу 64 рада значајно учешће имали су и аутори из Ниша: арх. Даница Станковић, арх.Милан Танић, арх.Александар Кековић, арх.Тома Јанић, као и студенти ахитектуре.

Изложбу је отворио председник ДАНС-а арх.Јован Зорић, који је и доделио награде по категоријама.

ИЗВЕШТАЈ ЖИРИЈА САЛОНА АРХИТЕКТУРЕ

Жири за доделу награда Салона архитектуре 2004. и Годишње награде архитектуре Новог Сада 2004. године, именован од Управног одбора Друштва архитеката Новог Сада, прегледао је приспеле радове из Новог Сада, Београда, Панчева, Ниша, Шапца, Лазаревца, Крагујевца, Ваљева и Познања и прихватио да се сва 64 рада изложе у галерији СПЕНС-а, 14.05.2004. године. Пошто је установљено да у категорији урбанистичких реализација није предат ни један рад, жири је констатовао да се у овој категорији неће доделити награда. Придржавајући се одредби Правилника Салона архитектуре и Годишње награде архитектуре Новог Сада, жири је одлучио да се награде доделе у следећим тематским подручјима:

УРБАНИСТИЧКИ ПРОЈЕКТИ:

Награда се додељује Силвији Каценбергер, дипл.инж.арх. и Иванки Арадски, дипл.инж.хорт. из Новог Сада за "План детаљне регулације гробља на Алибеговцу". Комплексан задатак је свеобухватно схваћен, функционално добро постављен, садржајно богато замишљен, са мноштвом занимљивих хортикултурних детаља, дат са свим потребним елементима, јасно и читљиво презентован.

(Слика. 1)

АРХИТЕКТОНСКИ ПРОЈЕКТИ:

Награда се додељује Лазару Кузманову, дипл.инж.арх. из Новог Сада за архитектонски пројекат хотела "Александар" у Новом Саду. Својом спољашњошћу, волуменима, површинама, материјализацијом и бојама, објекат потпуно презентује садашње време, а усаглашеношћу функција и конструктивног решења, ефикасно користи расположиву површину.

(Слика 2)

АРХИТЕКТОНСКЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ:

Награда се додељује, Бори Радусиновићу, дипл. инж.арх. и Немањи Радусиновићу, дипл.инж.арх., за реализацију Пословног објекта ДДОР "Нови Сад" у Панчеву. Ова пословна зграда на углу, доминира својом монументалношћу и вешто колористички обрађеним фасадама. Дворишном фасадом, потпуно другачије третираном, са карактеристичним великим стакленим површинама, постигнута је визуелна веза са природном средином и окружењем.

(Слика 3)

ЕНТЕРИЈЕР-ПРОЈЕКТИ:

Награда се додељује Антониети Алдерете-Бабовић, дипл. инж.арх. из Београда за пројекте унутрашње архитектуре Аеродрома "Каљцово" у Екатерининбургу и Аеродрома "Угољн" у Анадиру у Русији. Високо-професионалним осмишљавањем унутрашњих простора, уз осећај за разноликост, а у исто време и обједињеност елемената ентеријера, суптилним избором материјала и боја, постигнути су пријатни простори за боравак.

(Слика 4)

ЕНТЕРИЈЕР-РЕАЛИЗАЦИЈЕ:

Награда се додељује Горану Војводићу, дипл.инж.арх. и Браниславу Милојевићу, дипл.инж.арх. из Београда, за ентеријер "Београдске филхармоније" у Београду. Применом једноставних линија и површина, племенитим комбиновањем материјала, уз додатак необичних, веома добро одмерених детаља, аутори су оплеменили постојећи простор и створили пријатан амбијент.

(Слика 5)

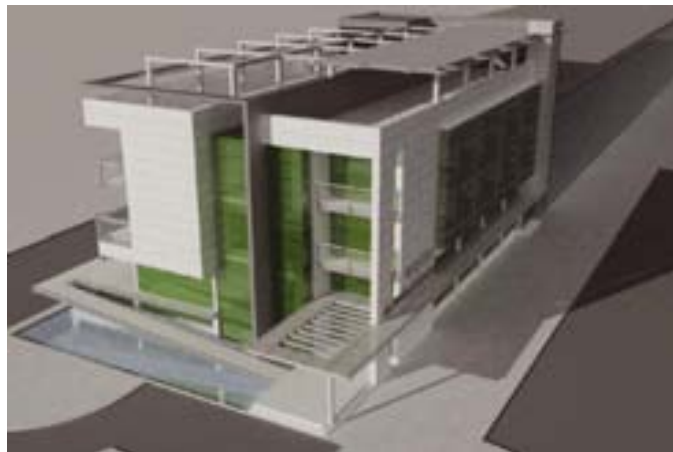
ПУБЛИЦИСТИКА, НАУЧНО-СТРУЧНИ РАДОВИ И КЊИГЕ

Награда се додељује Друштву архитеката Ваљева, за књигу "Време Архитектуре". Књига садржи више текстова о архитектури, преглед изведених објеката и приказ

Сл. 1: Урбанистички пројекти

Сл. 2: Архитектонски пројекти

Сл. 3: Архитектонске реализације

спроведених урбанистичко-архитектонских конкурса у Ваљево, информације о ауторима текстова и богату фото-документацију објекта. Овакви видови записивања доприносе неговању сећања на архитектонска дешавања на нашим просторима, па посебно истичемо њихов значај.

(Слика 6)

ДИЗАЈН ОБЈЕКТА И КОМПЈУТЕРСКА ГРАФИКА

Награда се додељује Александру Кековићу, дипл.инж.арх. из Ниша и апсолвенту архитектуре Марјану Петровићу из Ниша за компјутерску анимацију при пројектовању "Реконструкције зграде аеродрома Београд". Дизајнерски рад при осмишљавању надстрешнице за аеродромску зграду, дошао је до пуног изражаја кроз вешто урађену компјутерску анимацију.

(Слика 7)

СТУДЕНТСКИ РАДОВИ:

Додељују се три равноправне награде за три различита приступа проблемима архитектуре и урбанизма. Михаели Митровић, студенткињи Архитектонског одсека ФТН из Новог Сада, за студентски рад, на III години, на тему "Пијаца". Истраживачким богатством при процесу пројектовања,

кроз приказ мноштва слободоручних скица модела и педантног техничког приказивања коначне верзије, презентована је потпуна посвећеност раду.

(Слика 8)

Малгожати Војћеховској, студенткињи архитектонског факултета из Познања, за дипломски рад са темом "Урбанистичка ревитализација лучких терена Лаштовље у Шћећину". Детаљним проучавањем историје града, откривањем вредности традиционалних грађевина и простора града, као и добрим познавањем савремених потреба, дошло се до специфичног преобликовања острва између две обале реке.

(Слика 9)

Александру Јанковићу, Ксенији Глишовић, Маријани Радовић и Татјани Витковић, студентима архитектуре из Београда, за студентски рад "Пројекат Београд". На интересантној локацији у старом језгру Београда даје се предлог врло необично осмишљеног објекта. Младачка храброст, свежина и слобода размишљања, потврђени су једним изузетно занимљивим експериментом какав је овај амебоидни грађевински подухват.

(Слика 10)

Сл. 4: Ентеријер - пројекти

Сл. 5: Ентеријер - реализације

Сл. 6: Публицистика,
научно-стручни радови
и књиге

Сл. 7: Дизајн објеката и компјутерска графика

СПЕЦИЈАЛНО ПРИЗНАЊЕ-НАГРАДА САЛОНА

Додељује се Милану Марићу, дипл.инж.арх. из Новог Сада за реализацију објекта доградње зграде библиотеке "Матице српске" у Новом Саду. Посебан допринос овог рада је квалитетно уклапање у већ изграђени простор, постигнуто успостављањем префињеног дијалога са постојећом фасадом зграде Матице српске. Тиме је остварен пример концептуалног и практичног очувања градитељског наслеђа.

(Слика 11)

ГОДИШЊУ НАГРАДУ САЛОНА АРХИТЕКТУРЕ НОВОГ САДА

за најуспешније дело реализовано током 2003. године. Награда се додељује, Леониду Нешићу, дипл.инж.арх. из Новог Сада за реализацију стамбено-пословне зграде

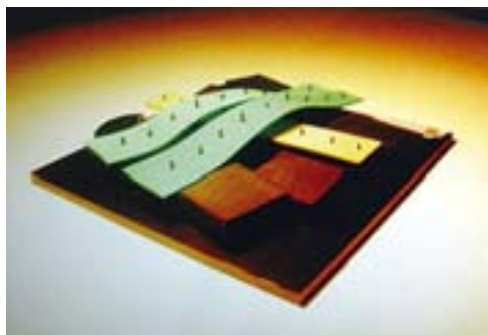
на углу улица Радничке и Стевана Мусића у Новом Саду. Аутор је показао високу професионалност по питању искоришћености унутрашњег простора и парцеле, али и велику умешност при обликовању објекта споља. Као посебан квалитет истиче се обликовање угаоног елемента, чиме се подиже квалитет читавог околног простора.

(Слика 12)

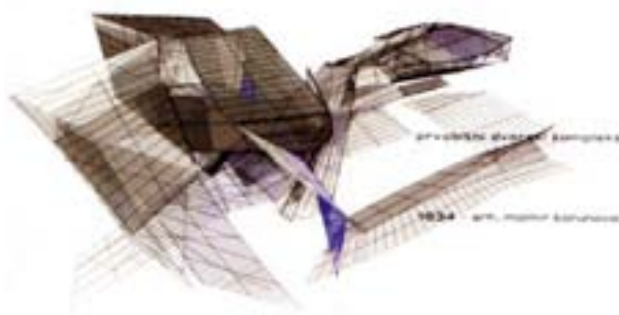
После церемоније отварања одржан је округли сто на тему "Град и вода", а затим у Покрајинској скупштини – чувеном здању ране Модерне, арх.Брашована, и састанак председништва Савеза архитеката Србије, на ком се највише расправљало о односу између САС-а и друштава архитеката са једне и Инжењерске коморе с друге стране.

арх. Александар Ђ. Кековић

Сл. 8: Студенски радови

Сл. 10: Студенски радови

Сл. 9: Студенски радови

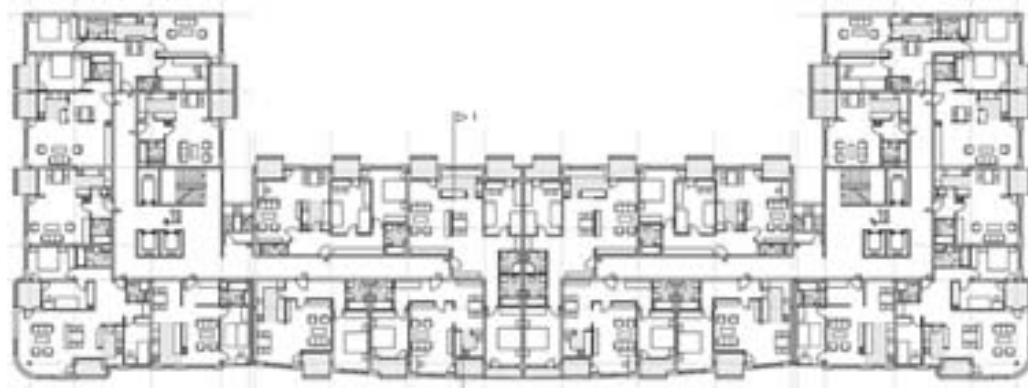
Сл. 11: Специјално признање Награда Салона

Сл. 12: Годишња награда Салона-Нови Сад

КОНКУРС ЗА ПОСЛОВНО-СТАМБЕНУ ЗГРАДУ УНИВЕРЗИТЕТА

Приказ првонаграђеног рада

Основа типског спрата

Универзитет у Нишу је у оквиру покретања поступка за изградњу пословно-стамбене зграде у улици Бранка Крсмановића расписао позивни конкурс за израду идејног пројекта. Према пројектном задатку је било потребно предвидети у приземљу локале оквирно величине до 30м², а на спратовима станове. Спратност објекта је По+П+6.

Жири је за прву награду доделио раду са Грађевинско-архитектонског факултета ауторског тима:

аутор: проф. Др Душан Илић

сарадници: Бранислава Катанић, дипл. инг. арх.

Славиша Кондић, апс.арх.

Саша Илић, дипл. инг. арх.

Александар Кековић, дипл. инг. арх.

Према задатом урбанистичком решењу и условима који га прате, а у настојању да се тражена структура и број станова у највећој могућој мери задовољи – аутор се определио за тип “зграде са централним ходником – коридором”.

Зграду чине три ламеле – централна, северна и две бочне (источна и западна) са централно постављеним (међусобно повезаним) хоризонталним комуникацијама.

Вертикалне комуникације (које чине степениште, батерије лифтова и пожарно степениште) концентрисане су на местима сучељавања ламела у само два пункта – која су природно осветљена.

Пројектантским решењем омогућена је несметана промена основне структуре станова, сагласно потребама инвеститора – без икакве промене инсталационих чворова, спољних отвора и сл. – која се може применити и по појединим спратовима, а не само по вертикали.

Према траженом програму – у приземљу су према уличним странама пројектовани локали са магацинским простором, а са „дворишне стране“ су решене гараже.

Пасажи према дворишту су пројектовани према урбанистичком решењу. Два улаза у зграду су са уличне стране. Колски пасажи су са бочних страна – један за двориште а други (са рампом) за подземни гаражни простор. Ширина локала је дата само опционо па подлеже променама у предњем и задњем делу, а тиме се мења и број локала. У сваком случају, ширина локала није зависна од конструктивног растера, а пројектом је предвиђено да стаклена површина иде испред стубова.

Подрумски део испод зграде намењен је оставама станара, склоништу и гаражном простору, који се протеже и испод дворишног дела. Број гаражних места одговара захтевима из пројектног задатка.

У подземни гаражни простор се улази једном двосмерном рампом, са западне стране.

ПРВА И ДРУГА НАГРАДА АПСОЛВЕНТИМА АРХИТЕКТУРЕ ИЗ НИША

КОНКУРС ЗА ИДЕЈНО РЈЕШЕЊЕ ТУРИСТИЧКЕ ЈЕДИНИЦЕ

На додели награда

У оквиру 28. Сајма намјештаја, опреме за хотелијерство, угоститељство, домаћинства, пословне просторе и унутрашњу декорацију који је одржан у периоду од 6-10. априла 2004. у Будви, А.Д. Јадрански сајам – Будва, расписан је КОНКУРС ЗА ИДЕЈНО РЈЕШЕЊЕ ТУРИСТИЧКЕ ЈЕДИНИЦЕ.

Услови за израду идејног рјешења туристичке јединице (двокреветна соба са купатилом - нивоа квалитета 4 звјездице) одређени су према класификацији и категоризацији угоститељских објеката МИНИСТАРСТВА ТУРИЗМА РЕПУБЛИКЕ ЦРНЕ ГОРЕ.

По пропозицијама конкурса идејна рјешења требало је да буду оригинална, савременог дизајна, као и да сугеришу традицију и културу краја у којој борави туриста, тј. црногорског приморског и планинског поднебља.

Извршни директор Сајма, Рајко Бујковић, уручио је и награде Сајма за идејно решење туристичке јединице (двокреветна соба са купатилом - нивоа квалитета четири звјездице). Првонаграђени је рад студената апсолвената Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу, Иване Симоновић, Срђана Зајића и Николе Бојића. Другу награду добио је, такође апсолвент ГАФ-а из Ниша, Игор Стајковић, док је трећа награда додељена „Рестаур Арт Монтенегро“ Будва, дипломираном инжењеру архитектуре, Гордани Ражнатовић и Предрагу Обрадовићу, дипломираном математичару из Будве. У име Комисије за идејно решење туристичке јединице, образложење је дао сликар, Слободан Словинић, рекавши да је на овај конкурс, у кратком року, пријављено 17 радова и да су све одлуке донете једногласно. У Комисији су били: Слободан Словинић (председник), Предраг Јелушић, директор ХТП „Мимоза“ Тиват, Бранко Мићковић, директор Фабрике намјештаја „Ми-РАИ“ из Никшића, Милена Нилевић, архитекта из Подгорице и Бранко Дики Кажанегра.

Награђени радови потврдили су да хотелска јединица не мора да буде опремљена стереотипним намештајем и да модерна решења и необични дизајн чине корак даље у постизању естетског и функционалног.

Првонаграђени рад имао је за циљ да помири традицију и приморско поднебље са модерним схватањима архитектуре и опремања ентеријера. Ентеријер представља један комад намештаја, тј. „скелет“ облика

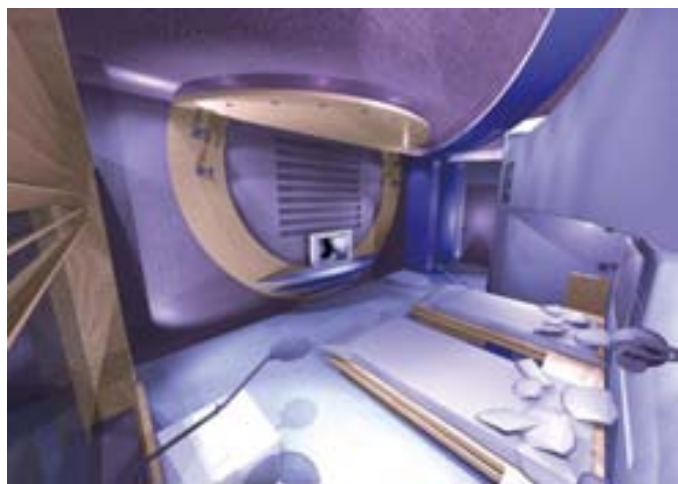

спирале који гради све елементе – од полице до кревета – а потом излази у екстеријер, и на фасади формира терасу. Предност решења је модуларни карактер. Сви елементи се склапају у целину, а уградња је лака. Материјал је л.дрво превучено високо-рефлектним фурниром. Ентеријер треба да чини целину са амбијентом у коме се хотел налази, па соба, због морског окружења, асоцира на талас. И примењене боје одишу морским амбијентом, плава - море и наранџаста – сунце. По мишљењу аутора Иване, Срђана и Николе: „То је покушај да се једноставном формом остваре многоструки просторни односи. Везивни елемент - унутрашња опна у виду вртлога, спирале – пресеца простор појављујући се у разним улогама: као фасадни, преградни зид, плафон, под, део ентеријера. Ово је покушај да се флексибилност простора постигне не применом концепта универзалног простора већ формирањем континуалног модуларног елемента неограничене флексибилности. На овај начин изврћу се односи супростављених појмова као што су отворено и затворено, облик простора и облик у простору.“

Прва награда

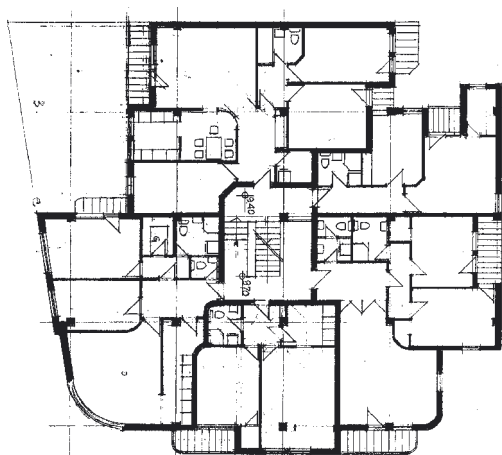
Друга награда

Добитник друге награде, Игор Стајковић објашњава: "Полазна идеја пројекта је стварање мотива сунца (SUN) и таласа (WAVE), подједнако у основи, као и у 3D-у. Колорит простора је зачињен топлим бојама црногорског приморја, дакле боје шљунка, воде, планине и сунца. Пројекат носи у себи и идеју континуума, односно настављања у простору. Зато доминирају закривљене површине које наводе људски поглед да клизи ка спољашњости."

Награђена решења ће бити објављена у стручним публикацијама. Такође А.Д. Јадрански сајам је требало да организује сусрет аутора идејних решења са произвођачима намештаја, опреме за хотелијерство, угоститељство, домаћинства, пословне просторе и унутрашњу декорацију и инвеститорима за израду прототипа.

ЈЕДНА УСПЕШНА ИНТЕРВЕНЦИЈА

Пројектована основа спрата (цртеж арх. Б.

У строгом центру Ниша, где се налазе најзначајнији објекти урбаног језгра, интервенције треба да буду промишљене и зналачки спроведене, поготову ако се ради о објектима који припадају једном значајном периоду као што је рана Модерна.

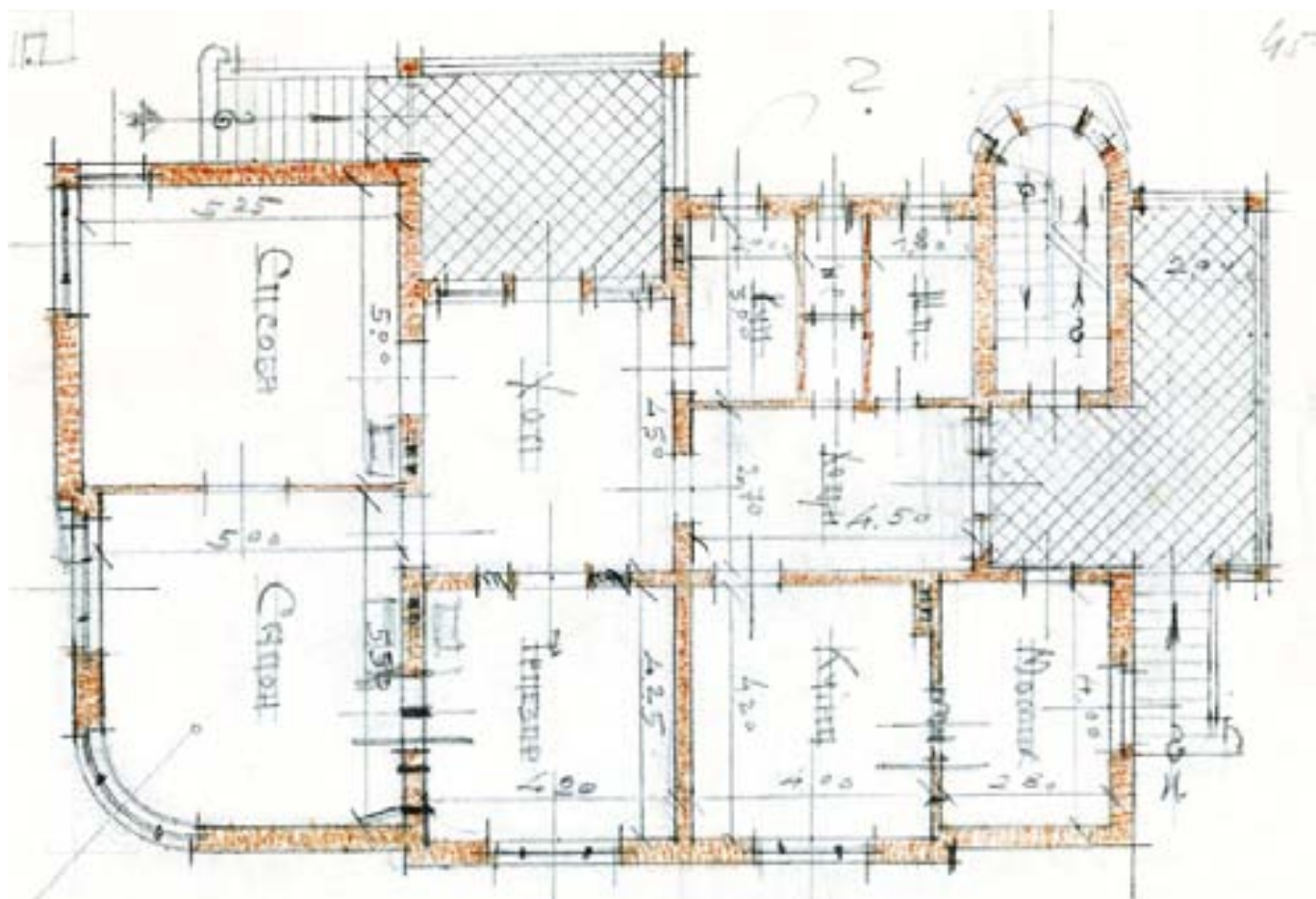
Овде се такође ради о једној од многобројних породичних кућа које је пројектовао арх. Александар Медведев, човек који је неоспорно дао веома значајан и обиман допринос формирању урбано-архитектонског лика града. У протекле две деценије, заустављен је манир рушења многих старих објеката, па и читавих делова старог градског ткива, у име изградње новог, шездесетих и седамдесетих. То је свакако била нужност у извесној мери, али је селекција требало да буде пажљивија. Сада се, пак, приватни капитал појављује као користан иницијатор градње и надградње, али и као снага која често не поштује поменути промишљеност у интервенцијама на објектима.

Пројектант је имао задатак да постојећем објекту са високим приземљем догради чак три спрата и поткровље, а габарит знатно прошири, у оквиру исте површине плаца.

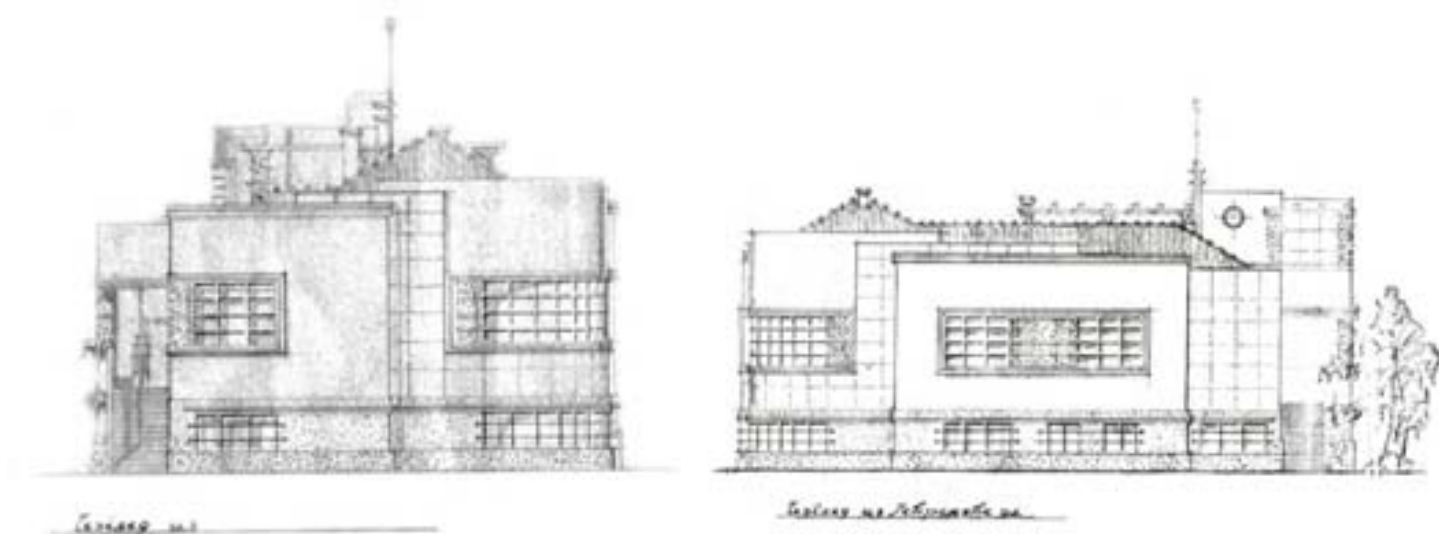
По добијеним условима заштите, првобитна угаона фасада задржана је као спољни плашт, а све остало је потпуно замењено новим садржајем и обимом, са примењивањем елемената архитектонског обликовања из истог периода: јаки еркери у комбинацији затворених маса и балкона, равна тераса поткровља са перголама, кружни прозори, детаљи браварије. Нове етаже, које прате закривљеност грађевинске линије, наглашено су одвојене по вертикали од иницијалног приземног дела траком структуралног стакла, а додати анекс је повучен од регулационе линије, као што је и поткровље повучено од линије фасаде.

Међутим, приметна су одступања од пројекта приликом извођења, што је често резултат накнадних захтева инвеститора. У овом случају се ради о, рецимо, преради основа, па је изведено решење лошије од пројектованог.

Оригинална скице (планотека А. Медведева)

Оригинална фасада из пројекта (планотека А. Медведева)

Додат је лифт и нови отвори на фасади, који нису примерени основној концепцији. Затим, вештачки камен, као карактеристични и трајни материјал, замењен је тренутно популарним "Бавалитом" итд. Пројектанти се у таквим ситуацијама постављају на овај или онај начин, тражећи компромис између захтева и своје идеје. Овде се ипак може рећи да је коначни резултат задовољавајући. Камо среће да је у мору накарадних надградњи више оваквих примера.

Објект је стамбено-пословни, са по 5 станова на етажи, од једноипособних до троипособних. У приземљу и сутерену су пословне просторије а у подруму је гаражни простор за 9 возила, склониште за 50 особа и техничке просторије. Локација: угао ул. Дрварске и ул. Светозара Марковића, пројектант је арх. Борислав Спасић, инвеститор је агенција „Дуал“, Годиша изградње 2004.

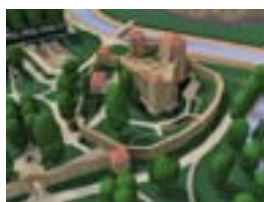
НОВЕ ГЕНЕРАЦИЈЕ АРХИТЕКАТА

Дипломци

Зграда ГАФ-а у Нишу

Настављамо са објављивањем имена дипломираних архитеката на Архитектонском одсеку Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу. Овде је обухваћен период од 9.1.2004. до 7.6.2004. године.

Поред наставног предмета из чије области је рађен дипломски рад, дајемо и датум дипломирања.

Ради јаснијег увида редни број показује укупан број дипломираних од јуна 2000. године када је дипломирао први студент новоотвореног Архитектонског одсека.

58. Светлана М. Миљковић

Пројектовање друштвених зграда
29.1.2004.

59. Елена М. Васић

Урбанизам
12.3.2004

60. Иван Д. Милосављевић

Урбанизам
23.3.2004.

61. Александар М. Несторовић

Пројектовање друштвених зграда
26.3.2004.

62. Марија И. Близнаковски

Урбанизам
16.4.2004.

63. Александра Н. Вукосављевић

Пројектовање друштвених зграда
14.5.2004.

64. Александра М. Секуловић

Пројектовање друштвених зграда
4.6.2004.

64. Биљана Д. Аранђеловић

Урбанизам
4.6.2004.

65. Милић Б. Гарић

Пројектовање стамбених зграда
4.6.2004.

66. Ивана Д. Ранђеловић

Пројектовање стамбених зграда
4.6.2004.

67. Владимир Р. Адамовић

Пројектовање друштвених зграда
7.6.2004.

68. Александра Х. Манић

Урбанизам
7.6.2004.

69. Калач В. Арбин

Пројектовање друштвених зграда
11.6.2004.

70. Вукић Д. Предраг

Пројектовање стамбених зграда
11.6.2004.

71. Вукић Љ. Милан

Пројектовање друштвених зграда
24.6.2004.

72. Станковић П. Милош

Урбанизам
1.7.2004.

73. Ненадовић М. Драгана

Пројектовање стамбених зграда
6.7.2004.

74. Живковић Б. Олгица

Пројектовање стамбених зграда
6.7.2004.

75. Милојевић Д. Марина

Пројектовање стамбених зграда
6.7.2004.

76. Петковић С. Ивана

Урбанизам
9.7.2004.

77. Китић Б. Ђорђе

Пројектовање друштвених зграда
9.7.2004.

78. Пешовић М. Бошко

Пројектовање стамбених зграда
9.7.2004.

79. Максић М. Милица

Урбанизам
9.7.2004.

80. Ставрос Адамов

Пројектовање друштвених зграда
13.7.2004.

Наставу на предметима из чијих области су рађени дипломски радови држе следећи наставници, који су били председници или чланови одговарајућих комисија за одбрану дипломских радова:

Др арх. Мирјана Анђелковић, редовни професор - Пројектовање друштвених зграда, Пројектовање привредних зграда,

Др арх. Душан Илић, редовни професор - Пројектовање стамбених зграда,

Др арх. Петар Митковић, редовни професор - Урбанизам, Урбанизам 1, Урбанизам 2, Просторно планирање.

арх. Хранислав Анђелковић

ИЗВЕШТАЈ СА 3. КОНГРЕСА СТУДЕНАТА АРХИТЕКТУРЕ ИЗ БИВШЕ ЈУГОСЛАВИЈЕ

Скопје и Охрид, 5–9. мај 2004.године

Учесници 3. конгреса из Ниша

На 2. Конгресу студената архитектуре Ех-Југославије који је у мају прошле 2003. године одржан у Новом Саду, македонска делегација је предузела иницијативу да ове године организује Конгрес у Македонији. Овај Конгрес требао је да нас све врати 25 година уназад на место где је све почело. Трећи Конгрес студената архитектуре ЕХ-ЈУ, је одржан од 5. до 9. маја у Скопљу и Охриду.

У раду Конгреса учествовали су представници архитектонских факултета Универзитета из Љубљане, Загреба, Сарајева, Бања Луке, Скопја, Приштине, Београда, Новог Сада, као и ГАФ-а Универзитета у Нишу – укупно око 150 учесника.

Основна замисао овог скупа била је размена мишљења, идеја и погледа на архитектуру данас. Програм је обухватио презентације, стручна предавања и дискусије о радовима студената учесника Конгреса.

У радном делу Конгреса одржане су следеће активности:

- изложба студентских радова
  - презентација радова студената по факултетима на задату стручну тему
  - предавање проф. Елиа Зангхелиса – “Архитектура и територија”
  - договор о организовању Конгреса 2005.год.
- Слободни део програма обухватио је:
- Обилазак Скопја и посета изложбе у Музеју града Скопја
  - Обилазак Охрида уз предавање о архитектонском и културном наслеђу
  - Посета Св. Наума бродом
  - Дружења

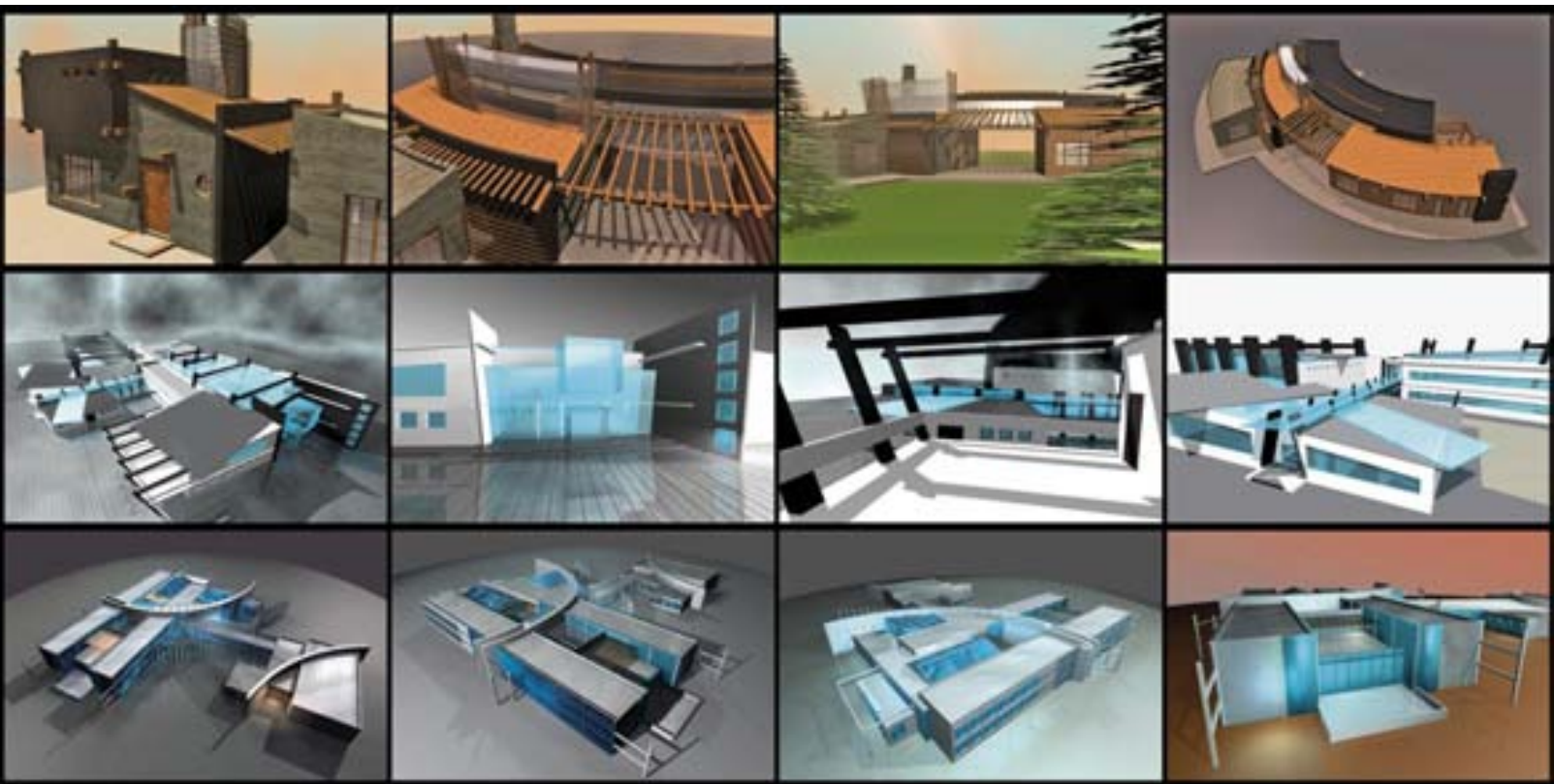
Екипу из Ниша чинило је 10 чланова - студенти архитектонског одсека: Ивана Симоновић, Срђан Зајић, Никола Бојић, Јовица Милошевић, Бојан Станојевић, Милан Младеновић, Ана Кечан, Дарко Арсић, Јосиф Миленковић и Иван Вуковић, као и пет студената “посматрача” Марко Тамбурић, Наташа Обрадовић, Иван Панчић, Мелина Станојевић и Драгана Стевовић.

Студенти из Ниша су на изложби у Охриду презентовали своје и радове својих колега из области урбанизма, пројектовања друштвених, стамбених, привредних зграда и ентеријера. На паноу дим.100/190цм приказано је, у виду колажа, 860 фотографија студентских радова (4/4цм по раду) као пресек годишњег рада на факултету из наведених предмета. Пано ће бити изложен у оквиру сталне поставке на Архитектонском факултету у Скопју.

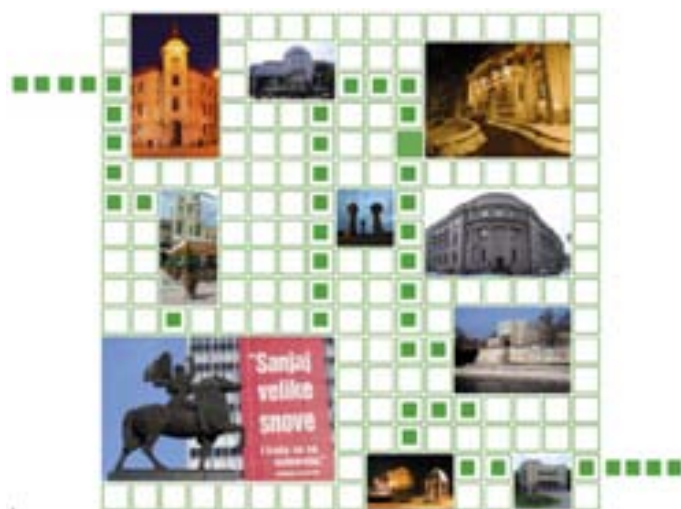

Студентски радови - пано у Охриду

Студентски радови - пано у Новом Саду, 2003.

Фрагмент из Power Point - презентације

Судећи по похвалама добијеним од колега постигнут је изузетан ефекат, па је закључак да је факултет достојно представљен.

Стручна тема овогодишњег конгреса је била:

Савремени трендови + локални услови

т.ј. Колико нов начин мишљења, нови лифестуле, диктиран медијима и т.з.в. информатичким културама, са једне стране, и локалним условима / традиционалне вредности, културни идентитет, менталитет, друштвено-економска реалност, итд. / са друге стране, утичу на стварања нове синтаксе у архитектури?

У оквиру задате теме, која представља једну од највећих дилема архитеката, студенти из Ниша анализирали су наше непосредно окружење и припремили предавање у Power Point-у, као и мултимедијалну презентацију са финалном поруком – "The future is not God given, it has to be constructed!". Пано директно повезан са обрађеном темом ће бити изложен на бијеналу архитектуре у Скопју 2005.год. Целокупна презентација је наишла на добар пријем.

Задњег дана Конгреса, уз свечано затварање, договорено је да организатор Конгреса студената архитектуре ЕХ – УУ 2005.године буде Архитектонски факултет Универзитета у Сарајеву, Босна и Херцеговина.

ИДЕЈНИ ПРОЈЕКАТ ДЕЧЈЕ УСТАНОВЕ У КУРШУМЛИЈИ

СТУДЕНТСКИ КОНКУРС

На Грађевинско-архитектонском факултету у Нишу, у зимском семестру 2003/04 године, студенти VII семестра, у оквиру редовне наставе на предмету Пројектовање Друштвених зграда (предметни наставник проф. Мирјана Анђелковић; сарадници мр Даница Станковић, арх. Александар Милојковић и арх. Милан Танић), уместо израде класичног графичког рада, организован је конкурс за израду идејног пројекта дечје установе у Куршумлији.

Покровитељи овог конкурса Скупштина општине Куршумлија и америчка фондација Mercuri Corp су финансијски и организационо помогли овај конкурс.

Студенти су добили урбанистичке услове (важеће услове усвојене од надлежних општинских органа) за актуелну локацију, а обезбеђен је и обилазак терена, тако да су студенти могли да се на лицу места упознају са особеностима локације. Све то са циљем да се сретну са што реалнијим задатком - онаквим какав ће их чекати у пракси, када заврше студије.

По завршетку конкурса, 105 студената је предало 61 рад.

Жири у саставу:

1. проф. Др Мирјана Анђелковић, дипл. инж. арх., ГАФ Ниш, председник жирија
2. Родољуб Стојчић, дипл. инж. грађ., СО Куршумлија
3. Душан Марковић, дипл. инж. грађ., Мерсу Corp, Прокупље
4. Мр Даница Станковић, дипл. инж. арх. ГАФ Ниш
5. Александар Милојковић, дипл. инж. арх. ГАФ Ниш
6. Милан Танић, дипл. инж. арх. ГАФ Ниш

на завршном састанку одржаном 18.03.2004.г. у просторијама Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу, на основу претходно утврђених критеријума, донео је одлуку о додели награда и признања.

НАГРАДЕ

I награда - 15.000 дин.

рад бр. 7, аутор: Игор Симић

II награда - 10.000 дин.

рад бр. 51, аутори: Милош Крстић, Горан Милановић

III награда - 5.000 дин.

рад бр. 40, аутор: Иван Тарановски

ПРИЗНАЊА (књиге из архитектуре)

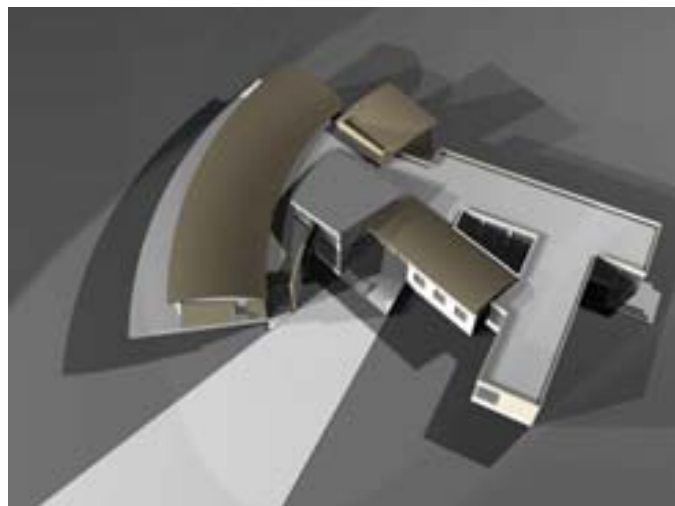
рад бр. 21, аутори: Милена Миљковић, Јелена Јовановић

рад бр. 28, аутори: Валентина Томић, Амела Хамидовић

рад бр. 13, аутори: Ана Андрић, Оливера Миливојевић

Половином априла, у Куршумлији је, у присуству грађана и студената (обезбеђен је превоз за све учеснике конкурса), свечано отворена изложба свих радова, када су проглашене и уручене награде и признања. После поздравних говора, награђени студенти су образложили своја пројектантска решења.

Изражена је обострана жеља да се настави и прошири сарадња Куршумлије и Грађевинско-архитектонског факултета у Нишу.

УМЕТНИЧКА АКАДЕМИЈА У НИШУ

Дипломски рад дипл.инж.арх. Ирена Вукајловић

Сл. 1: Локација

На Грађевинско-архитектонском факултету у Нишу, на Архитектонском одсеку (основаном 1995. године), први студент је дипломирао јуна 2000. године. До сада је одбрањено близу 70 дипломских радова. Међу њима је велики број изузетно успешних. Један од тих радова, који верујемо да заслужује пажњу шире стручне јавности приказујемо у тексту који следи.

9.1.2004. године, студент Ирена Н. Вукајловић, одбранила је дипломски рад Уметничка академија у Нишу. Рад је оцењен оценом десет.

Током рада на врло комплексном задатку водили су је: проф. Мирјана Анђелковић (Идејни пројекат зграде), проф. Александар Никољски (унутрашња архитектура) и проф. Петар Митковић (просторна организација и обликовно решење околине).

Из дипломског рада, који обилује изузетно креативним и студиозним аналитичким приступом, преносимо неколико карактеристичних фрагмената.

На основу утврђених констатација као и утврђених потребних локацијских услова најперспективнија је локација на простору између улице Београдске, будуће магистарске саобраћајнице првог ранга и измењеног пешачког прилаза Техничком факултету.

Планирана саобраћајна мрежа локације Уметничке академије пружа врло повољне могућности како са аспекта система градских саобраћајница, тако и у смислу везе са магистралним саобраћајним правцима, посебно приградског саобраћаја.

Ако се посматра шири контекст туристичког Ниша и узме у обзир значај археолошког налазишта на простору Тврђаве и Константиновог града на простору градског поља неизоставно је решење саобраћајне мреже које би могло да пружи квалитетнији моторни саобраћај.

Сл. 2: Основа подручја

Сл. 3: Основа приземља

Сл. 4: Основа првог спрата

*“Архитектура се ствара са мишљу
на оне који се користе њим објектом”*

Планирана магистрална саобраћајница се спушта до коте -230 формирајући подземну гаражу која би задовољила потребе за мирујућим саобраћајем како факултетског комплекса и академије, тако и потребе археолошког парка и Тврђаве (капацитет: 365 аутомобила и 10 аутобуса). Тврђава би тада добила нови улаз и постала место одакле све почиње и све се завршава.

Оваквим третманом саобраћаја омогућена је добра пешачка веза са техничким факултетима. Пешачки мост и прилаз, будући да се налази на планираном археолошком парку и да није у складу са пронађеним Римским модуларним системом на овом подручју, измештају се. Пешачки прелаз од замишљеног Константиновог трга рампом води до студентског трга и даље до факултета. Главни моторни прилаз академији је из улице 12. фебруар и интегрисаном улицом води до улаза за професоре, односно до кафе књижаре. Адекватно опремање простора, начин попличавања и динамика опреме простора чине да моторни саобраћај не ремети миран режим комплекса.

Сл. 5: Пресек

Сл. 6: Јужна фасада

Додатни прилаз могућ је из Београдске улице. Посматрајући архитектуру као експонат сам по себи, скулптуру у простору, овај пројекат је био својеврсни експеримент. Најважнији захтев је био формом навести функцију грађевине, остварити психолошки визуелни ефекат. Разигране форме и криве линије дају посебан покрет, сензибилитет објекту. Реализовање нових и смелих објеката омогућено је развојем технологије грађевинских материјала. Велика настрешница је у слободној форми, ослоњена на косе стубове. Њена оригинална форма је резултат коришћења мекоће и гипкости пластичних маса. Валовита форма зида је могућа употребом армираног бетона који се лије у калупима и може се извести у било којој замишљеној форми. При избору облоге зида као и његовог колорита користила сам се идејом коју су сликари импресионизма употребљавали да створе радосно и светло сликарство способно да изрази треперење ваздуха

Сл. 7: Изглед

Сл. 9: Панорамски изглед

Сл. 10: Ентеријер 1

и Сунчев одблесак. Тако је за облогу изабран мозаик са плочицама у тоналитету.

*“Хармонија почива на супротности, противуречности,
борби џонова, изубљеној равнотежи”*

Обликовно и у примени материјала ентеријер прати стилистику објекта. Подна облога је од линолеума. Водена трака која је обележје целог парка завршава се код кафе-књижаре и рукавцима прелази у ентеријер. Седење је замишљено на месту сусрета копно и воде као још једног контраста у простору. Као трећа обрада пода јавља се трака која садржи писану реч и усмерава на административну зону.

Хол као централни комуникациони простор повезује улазну партију са мрежом унутрашњих комуникација и као такав представља место сусрета. Вишенаменски хол формиран је у вишетажном ваздушном простору са централним степеништем и лифтовима. Предвиђен је за излагање експоната, окупљање, дружење. Удобна фотеља је само природна допуна у ентеријеру. Атрактивности фотеље “Кала” доприноси њен облик али и “шокантна” мешавина комплементарних боја.

Мобили стварају узбудљиву живост у простору.

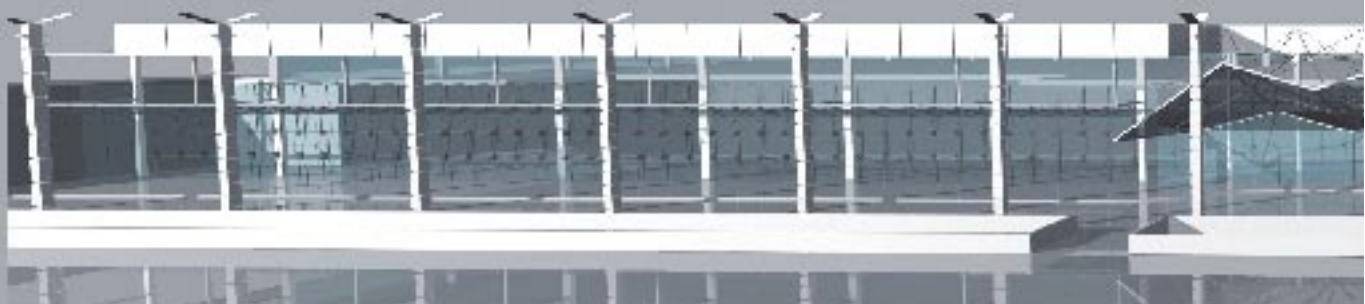
Кафе књижара је и просторно и визуелно отворена као осталим садржајима. Ово доприноси и угоститељски садржаји. Шанк се намеће снажно црвеном бојом.

Светилке прате рафове књига.

арх. Хранислав Анђелковић

ГЛАСНИК ДРУШТВА АРХИТЕКАТА НИША

Награда у категорији ДИЗАЈН ОБЈЕКТА И КОМПЈУТЕРСКА ГРАФИКА на Салону архитектуре 2004. у Новом Саду додељена је архитекти АЛЕКСАНДРУ КЕКОВИЋУ и апсолвенту архитектуре МАРЈАНУ ПЕТРОВИЋУ из Ниша за пројекат РЕКОНСТРУКЦИЈА ЗГРАДЕ АЕРОДРОМА БЕОГРАД. Дизајнерски рад при осмишљавању надстрешнице за аеродромску зграду, дошао је до пуног изражаја кроз вешто урађену компјутерску анимацију.